

عنوان مقاله:

معنا و مبنای تبیین در علوم اجتماعی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، دوره 8، شماره 4 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

مرتضی مردیها - عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

فلسفه علوم اجتماعی، همچون فلسفه علوم طبیعی، با پرسش از معنای علم و مفاد و معیار تبیین و توضیح علمی آغاز می‌شود. پرسش اصلی مقاله حاضر این است که تولید علمی، در حوزه علوم اجتماعی، دقیقاً در پی چیست به تعبیر دیگر، در یک توضیح و تبیین علمی در پی معلوم کردن چه مجهولی هستیم به طور معمول، دست کم سه پاسخ به این پرسش داده می‌شود: علت، دلیل، و معنا. در این مقاله ضمن توصیف، تحلیل، و نقد هر یک از این پاسخ‌ها، که مکتبی در فلسفه و روش‌شناسی علم محسوب می‌شوند، سعی می‌کنم نشان دهم که هی چیک از این موارد، نمی‌تواند به داعیه غلبه مطلق در امر تبیین وفا کند، که البته این امر به معنای برابری ارزش آنها نیست. فرضیه مقاله حاضر این است که توضیح علی، توضیح دلیلی، و توضیح معنایی، هم از منظر تحلیل نظری و هم در روال غالب عالمان علوم اجتماعی، به ترتیب، دارای بیشترین اهمیت و کارآمدی در امر تبیین علمی هستند.

کلمات کلیدی:

تبیین علمی، علت، دلیل، معنا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/665798>

